

Tromsø 31/10-07

REFERAT MØTE I FAGRÅDET FOR NORM 25. SEPTEMBER 2007

- Til stede: Ståle Tofteland (NFMM), Eldbjørg Berg (NITO), Peter Gaustad (RH), Martin Steinbakk (NORM), Mark Fagan (APLF), Olav Natås (SUS), Anne-Sofie Furberg (NORM), Gunnar Skov Simonsen (NORM, ref.)
- Forfall: Dag Berild (NFIM), E. Arne Høiby (FHI)
- Sak 11/07: Godkjenning av referat, innkalling og saksliste.
Olav Natås hadde meldt forfall til forrige møte i Fagrådet 25.04.07. Dette blir rettet. Forøvrig ble referat, innkalling og saksliste godkjent.
- Sak 12/07: Oppsummering av NORM/NORM-VET 2006.
Rapporten for 2006 ble gjennomgått. Fagrådet sa seg fornøyd med utformingen av rapporten. Ut fra oppsummeringen av agensfordeling i blodkulturer ble det diskutert hvordan man kan få en bedre rapportering for koagulase negative stafylokokker (KoNS). KoNS er også ofte multiresistente slik at antibiotikavalg kan være vanskelige. Det er imidlertid en utfordring å etablere og gjennomføre enhetlige kriterier for speciesbestemmelse og vurdering av klinisk signifikans ved KoNS. Fagrådet konkluderer med at det kan være vanskelig å fremskaffe bedre data gjennom et tradisjonelt overvåkingsopplegg, men at man eventuelt kan invitere et utvalg av de store laboratoriene til å lage en felles studie. Dette må i så fall finansieres særskilt.
Et annet diskusjonstema var om NORM bør gå dypere inn i molekylære analyser av de innsamlede bakterieisolatene. Molekylære analyser kan være til stor nytte for å få en dypere forståelse av resistensepidemiologien, men det vil samtidig være vanskelig å rapportere årlig dersom overvåkingsoppleggene forutsetter omfattende tilleggsanalyser. Det konkluderes med at molekylære analyser foreløpig bør utføres som særskilte prosjekter med tanke på vitenskapelig publisering.
Det ble diskutert hva de såkalte temaboksene skal brukes til. Man har til nå invitert eksterne bidragsytere til å skrive om relevante tema, gjerne med henvisning til egne arbeider på området. Det ble i tillegg foreslått å inkludere mer oversiktsstoff om resistensmekanismer eller viktige epidemiologiske endringer internasjonalt. Innspillene vil bli diskutert videre i samarbeid med AFA som også utarbeider bakgrunnsinformasjon om antibiotikaresistens. Når det gjelder rapporten for 2007 som skal publiseres i 2008 fremkom følgende forslag til temabokser:
- Molekylær typing og epidemiologi ved MRSA (Trond Jacobsen)
 - Kinolonresistente *E. coli* ved urinveisinfeksjoner (Nils Grude)

- Metallobetalaktamaser i *P. aeruginosa* (Ørjan Samuelsen)
- Ny handlingsplan mot antibiotikaresistens og infeksjoner i helsetjenesten (Preben Aavitsland)
- Ny veileder for antibiotikabruk i primærhelsetjenesten (Knut Eirik Eliassen)
- Kollegabasert veiledning av antibiotikaforskrivning / Vent-og-se resepter (Svein Gjelstad)
- Ekspertregler for resistensbestemmelse – EUCAST (Yngvar Tveten)

I forhold til overgangen til periodebaserte overvåkingsopplegg sa Fagrådet seg tilfreds med at den epidemiologiske kvaliteten var forbedret. Det er imidlertid viktig å justere innsamlingsperiodene slik at deltagerlaboratoriene ikke pålegges urimelige arbeidsoppgaver ut fra formålet med overvåkingen.

- Sak 13/07: Søknader om tildeling av forskningsmidler fra NORM.
Fagrådet hadde i eget møte 24.10.07 gjennomgått 7 søknader om økonomisk støtte til forskningsprosjekter og én søknad om tilgang til data. Fagrådet innvilget søknaden om datatilgang. Økonomisk støtte vil bli tildelt mot slutten av året når den økonomiske rammen er endelig klarlagt. Ved tildeling vil NORM sentralt følge prioriteringene i Fagrådet.
Det ble diskutert om NORM i større grad skal definere konkrete satsinger for å styre forskningsprosjekter mot prioriterte områder. Utlysningen av forskningsmidler har til nå fulgt de forskriftsfestede mål for virksomheten i NORM. Det fremholdes at det kan være vanskelig å ”bestille” forskning på spesifiserte områder, men at Fagrådet ved tildeling naturlig skal prioritere prosjekter som har høy faglig verdi. Spørsmålet skal diskuteres videre på Fagrådets møte til våren i forkant av utlysningen for 2008.
Det ble også diskutert om utlysningsteksten er tilstrekkelig presis, for eksempel m.h.t. bruk av midler til frikjøp av forskere. NORM sentralt vil ta initiativ til en gjennomgang av utlysningsteksten sammen med Fagrådet.
- Sak 14/07 Ny handlingsplan mot antibiotikaresistens og smitte i helseinstitusjoner
Forslaget til ny handlingsplan samt utkastene til høringsuttalelser ble diskutert. Det ble ønsket en ytterligere presisering fra NORM om at det bør opprettes et nasjonalt kompetansesenter for antibiotikabruk i sykehus, og at en løsning basert på regionale senter for smittevern ikke vil være tilfredsstillende. Forøvrig ga Fagrådet sin tilslutning til høringsuttalelsene.
- Sak 15/07 NORM-dagen 2007
Programmet for Deltagermøte for NORM og NORM-dagen torsdag 15.11.07 ble lagt fram. Fagrådet sa seg tilfreds med programmet som vil bli sendt ut sammen med forslag til overvåkingsopplegg for 2008 og et notat om endring av refusjonsordningen (se nedenfor).
- Sak 16/07 Overvåkingsopplegg for 2008
Fagrådet samlet seg om følgende forslag til overvåkingsopplegg for 2008:
- *E. coli* (6 mnd.), *Klebsiella* spp. (9mnd.), *S. pneumoniae* (9 mnd.), *S. aureus* (9 mnd.), *Enterococcus* spp. (9 mnd.) og *Candida* spp. (12 mnd.) fra blodkultur. Videre vil man søke å etablere et opplegg for

Enterobacter cloacae fra blodkultur samlet over de siste 3 år, samt for anaerobe bakterier i samarbeid med et eventuelt referanselaboratorium for anaerobier på Rikshospitalet/Odontologisk institutt.

- *S. pyogenes* fra luftveier (2 uker) og sår (4 uker).
- *S. aureus* fra sår (1 uke).
- *Moraxella catarrhalis* fra luftveier (4 uker).
- *E. coli* i urin (2 dager).
- *Salmonella* spp. (12 mnd), *Shigella* spp. (12 mnd.), *Yersinia enterocolitica* (12 mnd.) og *Campylobacter* spp. (utvalg) fra faeces.
- *Mycobacterium tuberculosis* (12 mnd) fra alle materialer.
- HIV nydiagnostiserte (12 mnd.).

Forslaget sendes ut i forkant til diskusjon på NORM-dagen 15.11.07. I den videre diskusjonen ble det påpekt at det er spesielle tekniske utfordringer ved resistensbestemmelse av *Enterococcus faecium*, men man kommer ikke fram til vesentlige endringer i overvåkingsopplegget. Når det gjelder nye antibiotika ønsker Fagrådet at tigezyklin og tetracyklin taes med for *E. coli*, *Klebsiella* spp., *Enterococcus* spp. og *S. aureus* i blodkultur. For *E. coli* og *Klebsiella* spp. innebærer dette at aztreonam og cefpirom utelates fra overvåkingen i 2008. Fagrådet ønsker foreløpig ikke å inkludere ertapenem og daptomycin i programmet.

Endelig diskuterte Fagrådet om den mikrobiologiske diagnostikken ved Capio nå er så begrenset at laboratoriet ikke lenger skal delta i NORM. Det fattes foreløpig ingen beslutning, men NORM sentralt vil følge opp spørsmålet overfor Capio.

Sak 17/07 Utkast til budsjett for 2008.
Fagrådet tok utkastet til budsjett til orientering.

Sak 18/07 Eventuelt.
Som tilleggspunkt ble det diskutert hvordan man skal følge opp vedtaket fra Fagrådets møte våren 2007 om endring av refusjonsordningen for deltagerlaboratoriene. Det ble da bestemt at den samlede refusjonen til laboratoriene skal holdes uendret, men at man fra 2008 vil utbetale halvparten av midlene som et basistilskudd på kr. 20 000 per år til hvert laboratorium. Resten av refusjonssummen skal fordeles etter antall isolater innmeldt fra det enkelte laboratorium. Endringen fra fast utbetaling til etterskuddsvis avregning vil medføre at oppgjøret for 2008 først kan utbetales tidlig i 2009 når alle laboratoriene har innsendt sine filer. De enkelte sykehus skal ikke lenger sende faktura på refusjonsbeløpet til NORM sentralt. Fagrådet står fast på sin tidligere beslutning. Laboratoriene informeres om vedtaket i forkant av NORM-dagen og det vil bli gitt anledning til å kommentere endringen av refusjonsordningen.

Det avtales ikke møtedato for Fagrådet våren 2008. NORM sentralt vil komme tilbake til dette på et senere tidspunkt.

Gunnar Skov Simonsen (ref.)